

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-456/2023. számú ügyben
óvodai diétás közétkeztetés biztosításával összefüggésben
(Előzmény szám: AJB-1805/2022.)

Előadó: dr. Tóth Krisztina

Érintett szervek: Sáránd Község Önkormányzata
Belügyminisztérium

2023.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-456/2023. számú ügyben
(Előzmény: AJB-1805/2022.)**

A vizsgálat megindítása

A panaszos szülő gyermekei óvodai diétás közétkeztetésének megoldatlanságát érintő panaszával fordult Hivatalomhoz. A panaszos Sáránd községben működő Napsugár Óvoda és Mini Bölcsődébe (a továbbiakban: Óvoda) járó gyermekei szakorvosi igazolás szerint tejfehérje- és szója allergiások, ezért a panaszos kérte a számukra megfelelő diétás étkeztetés biztosítását az intézménytől. A panaszbeadványban foglaltak szerint azonban csak a diétás ebédet biztosítják az intézményben, a többi étkezésre a panaszos viszi be az ételt a gyermekeinek. A panaszos sérelmezte, hogy bár több alkalommal kérte a fenntartó önkormányzat segítségét a gyermekei közétkeztetésének megoldásában, azonban a teljes diétás közétkeztetés továbbra sem biztosított számukra.

A panaszbeadvány alapján felmerült a jogállamiság elvéből levezethető jogbiztonság követelményével, az esélyegyenlőség előmozdítása követelményével, valamint a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggő alapjogi sérelem gyanúja, ezért az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam. A vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében az Ajbt. 21. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján az érintett Óvodát fenntartó Sáránd Község Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) polgármesterétől a panaszolt ügyre vonatkozóan tájékoztatást és a rendelkezésre álló iratok másolatának megküldését kértem, majd a jogi szabályozás és gyakorlat teljes körű elemzése és értékelése érdekében a Belügyminisztérium illetékes államtitkárától is tájékoztatást kértem.

Az érintett alapvető jogok

- A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye: „*Magyarország független, demokratikus jogállam.*” (Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés));
- Az esélyegyenlőség előmozdításának követelménye: „*Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.*” (Alaptörvény XV. cikk (4)-(5) bekezdés)
- A gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga: „*Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.*” (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés);

Az alkalmazott jogszabályok

- a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Egyezmény);
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.);
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötvt.);

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.);
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.);
- a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet);
- a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: ESzCsM rendelet)

A megállapított tényállás

1. A panaszbeadvány ismertetése

A panaszos három gyermekének szakorvosi igazolás szerint tejfehérje- és szója allergiája van. A legidősebb gyermek esetében a panaszos azt a tájékoztatást kapta az Óvodától, hogy az intézményben nem tudják megoldani a diétás tízórai és uzsonna készítését, ezért arra kérték, hogy a család oldja meg a gyermeke étkezését otthonról vitt élelmiszerrel. A panaszos 2021 nyarán – amikor már a két kisebb gyermeke is az Óvodába járt – kérte az Önkormányzatot és az Óvodát, hogy találjanak megoldást a gyermekei napi háromszori diétás közétkeztetésére. 2022 januárjától új szolgáltató vette át a településen a közétkeztetés biztosítását, a diétás étkeztetés keretében azonban továbbra is csak az ebédet biztosították, és mivel a helyi főzőkonyhát fel kellett újítani, nem helyben főztek, hanem másik városból hozták az ebédet. A panaszos gyermekei közül kettőnél azonban tüneteket okozott a panaszos véleménye szerint nem megfelelő minőségű diétás étel. A 2022. március 3-i, a polgármesterrel és a jegyzővel történt személyes megbeszélést követően – amelynek tárgya a teljes diétás étkeztetés biztosítása volt, és amelyen nem sikerült megoldást találni a feleknek a problémára – a panaszos 2022. márciusában írásban fordult az Önkormányzat jegyzőjéhez, kérve, hogy az Önkormányzat képviselőtestületét tájékoztassa a diétás közétkeztetés biztosítására vonatkozó kötelezettségéről. A személyes egyeztetést követően a polgármester és a jegyző összehívott egy megbeszélést az érintett szülőkkel, ahol arról kaptak tájékoztatást a szülők, hogy a közeljövőben az új szolgáltató ismét a helyi konyhán fogja a diétás ebédet készíteni, amivel korábban minőségi probléma nem merült fel. Mivel a kisétekezések készítése nem megoldott helyben, az érintett szülőktől kérték a tízórai és az uzsonna biztosítását. A megbeszéléseken részt vevő szülők többsége mindezt ekkor elfogadta. A panaszos sérelmezte, hogy a teljes diétás közétkeztetés – többszöri szóbeli és írásbeli kérése ellenére – továbbra sem biztosított az intézményben.

2. Az Önkormányzat polgármesterének válasza

Az Önkormányzat polgármesterének küldött megkeresésében a sérelmezettekkel kapcsolatos álláspontjának kifejtése mellett tájékoztatást kértem arról, hogy hány olyan gyermek jár az Óvodába, akinek szakorvosilag igazolt egészségi állapota miatt diétás étkezésre van szüksége, milyen módon biztosított a diétás közétkeztetés az Óvodában, és milyen intézkedéseket tett vagy szándékozik tenni az Önkormányzat annak érdekében, hogy megoldott legyen a panaszos gyermekeinek, illetve a többi érintett gyermeknek a diétás közétkeztetése az Óvodában.

A polgármester válasza szerint az Önkormányzat Képviselőtestületének 70/2021. (II. 12.) számú határozata alapján 2022. január 1-jétől a településen egy Kft. látja el vállalkozói szerződés keretében a közétkeztetési feladatokat, és a vállalkozói szerződés alapján a bölcsődében napi négyeszeri (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), míg az Óvodában napi háromszori (tízórai, ebéd, uzsonna) étkezést köteles biztosítani. A szolgáltató a szerződésben vállalta, hogy igény esetén diétás étkezést is biztosít, mivel az Óvodába több olyan gyermek jár, akik rendelkeznek szakorvosi véleménnyel, és ezért diétás étkezést kell igénybe venniük.

A polgármester kifejtette, hogy az Önkormányzat a panaszos szülővel több alkalommal egyeztetett. A vállalkozó 2022 januárjától vette át a konyha működtetését, azonban az épület jelentős felújításra szorult, így egy ideig az étkeztetést a vállalkozó úgy oldotta meg, hogy egy másik településen lévő konyhájáról szállította az ételt Sárádra. Ez idő alatt több szülő kifogásolta az étel minőségét. Az Önkormányzat 2022. március 3-án egyeztetést tartott a diétás étkeztetésben érintett szülők részvételével. A szülők akkor elmondták, hogy a másik településről hozott étel minőségével nincsenek megelégedve, az ételmezésvezető pedig tájékoztatást adott arról a szülőknek, hogy helyben az ebéd készítését tudják megoldani, a kísértkezéseket azonban máshonnan kell hozatni. A polgármester válasza szerint ekkor a szülők azt választották, hogy inkább helyben készüljön az ebéd, és a kísértkezéseket ők biztosítják, amelyre a polgármester álláspontja szerint az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdése is lehetőséget ad. A polgármester tájékoztatása szerint a megoldást a panaszos szülő sem kifogásolta, így jelenleg a diétás ebéd készítését a helyi konyhán oldják meg, a kísértkezések biztosítását az érintett szülők vállalták. A polgármester válaszában kitért arra is, hogy amennyiben a panaszos szülő a későbbiekben mégis írásban kérni fogja a napi háromszori diétás étkezés biztosítását, akkor az igényt az Önkormányzat továbbítani fogja a szolgáltató felé. A panaszos étkeztetést érintő kifogásait az Önkormányzat képviselőtestülete is megvitatta, álláspontjuk szerint az Önkormányzat a jogszabályi kötelezettségének eleget tett.

3. A Belügyminisztérium egészségügyi államtitkárának válasza

Az Önkormányzat polgármestere fent ismertetett válaszában hivatkozott az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdésére, amely rendelkezés alapján az Önkormányzat úgy ítélte meg, hogy az lehetőséget biztosít arra, hogy az Óvodába járó, speciális étkezést igénylő gyermekek részére a közétkeztetésben csak a diétás ebédet biztosítsák, a szülők pedig a további étkezéseket. Az EMMI rendelet 15. §-a a 2021. szeptember 9-től hatályos módosítása során egészült ki a hivatkozott (2a) bekezdéssel, amely értelmében, *ha a közétkeztetés keretében nem biztosítható a gyermek és a tanuló diétás étkezése – a szülő, más törvényes képviselő írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek és a tanuló által az intézménybe bevitt, vagy a szülő, más törvényes képviselő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ennek érdekében a nevelési-oktatási intézmény vezetője köteles biztosítani a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.*

A Belügyminisztérium illetékes államtitkárától a panaszüggyel kapcsolatos jogi-szakmai álláspontjának kifejtése mellett a fenti jogi szabályozással kapcsolatos egyes konkrét kérdések vonatkozásában is tájékoztatást kértem.

A Belügyminisztérium egészségügyi államtitkára (a továbbiakban: államtitkár) válaszában kifejtette, hogy a közétkeztetést szabályozó jogszabályi előírások kötelezővé teszik az intézményeknek a közétkeztetésben részt vevő gyermekek számára az élettani szükségletüknek megfelelő minőségű és mennyiségű étkezés biztosítását az EMMI rendelet 15. § (1)-(1a) és (2)-(2a) bekezdéseiben foglaltak szerint. Az EMMI rendelet előírásainak való megfelelést a 17. § (1) bekezdése értelmében a közétkeztetési szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes népegészségügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala ellenőrzi. Az EMMI rendelet 15. § (1) bekezdése egyértelműen fogalmaz a tekintetben, hogy elsősorban az intézmény kötelessége a diétás étkezés biztosítása azon gyermekek számára, akiknek azt szakorvos előírja, az intézmény ezt a jogszabályi kötelezettséget nem háríthatja át a szülőre. Amennyiben a szakorvos által előírt diétás étkezést az intézménnyel/fenntartóval szerződéses kapcsolatban álló közétkeztető személyi és tárgyi feltételek hiányában nem tudja biztosítani, azt az intézmény jogosult más közétkeztetőtől megrendelni.

Tájékoztatást kértem az államtitkártól az EMMI rendelet fent említett 15. § (2a) bekezdésben foglalt rendelkezés beiktatásának indokáról. Az államtitkár ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy korábban az otthonról történő ételbevitelről jogszabály nem rendelkezett, ezért az intézmények egy része megtagadta a diétás ételek szülők általi bevitelét, bár a szülők számára az ételbevitt a rendelkezés beiktatása előtt sem tiltotta jogszabály. A bevitt ételek esetében a szülők és az intézmény közötti megállapodás tárgyát képezte az ételek hűtve tárolási, valamint melegítési feltételeinek biztosítása. A családügyi ágazat kérésére került be a módosítás a jogszabályba, annak érdekében, hogy a szülők ételbevitteli szándéka esetén – amennyiben semmilyen módon nem tudja az intézmény biztosítani a diétát (sem a szerződött közétkeztető, sem más főzőkonyha – pl. kórház – bevonásával), az intézmény ne utasítsa el annak a lehetőségét, hogy a speciális diétára szoruló gyermeknek legvégső esetben a szülők vihessék be az ételt az intézménybe.

Tájékoztatást kértem továbbá arról, hogy érzékelt-e a szaktárca jogértelmezési, jogalkalmazási vagy egyéb problémát a módosítás óta a hivatkozott rendelkezés végrehajtása kapcsán, illetve kellően egyértelmű-e a jogi szabályozás fenti módosítása a jogalkalmazók számára arra vonatkozóan, hogy milyen szükséges intézkedéseket kell megtenniük a diétás étkeztetés biztosítása érdekében. Az államtitkár válaszában kifejtette, hogy a módosítással kapcsolatban felmerült az az aggály, hogy az intézmények, intézményfenntartók kevesebb energiát fordítanak majd a diétás étkeztetés biztosítására, és inkább áthárítják azt (nyomást gyakorolva) a szülőkre. Erre tekintettel a kormányhivatalok 2022. évi ellenőrzési programjába felvették a szakorvosi igazolással igényelt diétás étkeztetés biztosításának, valamint a diétás ételkészítés feltételeinek célzott vizsgálatát. Az ellenőrzések során a népegészségügyi hatóságok kiemelten vizsgálják, hogy biztosítják-e az intézmények a diétás ételeket az igénylőknek, ha nem, akkor mi ennek az oka, és hogy az EMMI rendelet módosításának hatályba lépéséig az adott intézmény tudta-e azt biztosítani. Az ellenőrzés tapasztalatairól a kormányhivatalok 2023. január 31-ig, az éves jelentésükben számolnak be a Nemzeti Népegészségügyi Központnak, így ezt követően rendelkezik a szaktárca pontos adatokkal a végrehajtás tekintetében.

Arra a kérdésemre, hogy az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdésére hivatkozással elutasítható-e a diétás étrend közétkeztetésben történő biztosítására vonatkozó szülői igény az intézmény, illetve a fenntartó részéről, vagy a szabályozás csak lehetőséget biztosít a szülőnek az otthon készült étel bevitelére, az államtitkár a következőket válaszolta. Az EMMI rendelet egyértelműen szabályozza, hogy az intézményben a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet kell biztosítani. Amennyiben az intézmény főzőkonyháján vagy az intézményt ellátó közétkeztetőnél nem biztosítottak a diétás ételek előállításához szükséges személyi, tárgyi, műszaki feltételek, az intézmény azt más – ilyen feltételekkel rendelkező – közétkeztetőtől rendeli meg. Az EMMI rendelet módosítása jogszabályi lehetőséget ad a szülők számára, hogy – amennyiben azt nyilatkozatukkal igazolják – otthonról hozott vagy rendelt diétás étellel biztosítsák a gyermekük diétás igényét. Erre azonban a szülők nem kötelezhetők, hiszen a diétás étkeztetést, a normál közétkeztetéshez hasonlóan az intézménynek, fenntartónak kell biztosítania. Az államtitkár álláspontja szerint így nem utasítható el a diétás étkeztetés biztosítása, azt minden intézményben továbbra is biztosítani kell.

Azon gyermekek helyzetével kapcsolatban, akik jogszabály alapján ingyenes vagy kedvezményes étkezésre jogosultak az államtitkár a következőket fejtette ki. A Gyvt. 151. § (3) bekezdése szerint a gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. Ebből következően a speciális étkeztetés magasabb nyersanyagköltségét szükséges az intézményi gyermekétkeztetés teljes nyersanyagköltségében figyelembe venni, így nem állapítható meg különböző térítési díj a különböző étkezési igényű gyermekek számára, és a Gyvt. rendelkezései alapján megállapított

ingyenes, kedvezményes igénybevételt is azonosan, az egységes összegű intézményi térítési díjhoz képest szükséges biztosítani az arra jogosult gyermekek részére.

A szaktárcától tájékoztatás kértem végezetül arról is, hogy a települési önkormányzatok számára nyújtanak-e, vagy terveznek-e pénzügyi vagy egyéb támogatást nyújtani a diétás étkeztetés biztosításához, amennyiben az a költségvetési keretüket meghaladja, vagy többletköltséget jelent számukra. Az államtitkár válasza szerint a gyermekétkeztetés biztosítása a speciális étkezési igényű gyermekek tekintetében is a települési önkormányzatok feladata, amennyiben a gyermek önkormányzati vagy állami intézményfenntartó által fenntartott köznevelési intézménybe jár. A támogatások igénylésekor az önkormányzatok megadják a gyermekétkeztetéssel összefüggő nyersanyag, dologi és személyi kiadások, valamint a térítési díjra vonatkozó adatokat. Ezen tényezők, a bértámogatás összege és az önkormányzat jövedelmi helyzete alapján részeseül az önkormányzat üzemeltetési támogatásban. Az önkormányzatok számára minden ezzel kapcsolatos kérdés felmerülésekor jelzik, hogy amennyiben a saját konyhán nem tudják a speciális étrendet biztosítani, úgy vásárolt szolgáltatás útján kell a feladatot ellátniuk. A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. XC. törvény 2. melléklet 1.4.1. „Intézményi gyermekétkeztetés támogatása” jogcímen járó központi költségvetési hozzájárulás önkormányzatonkénti összegének meghatározása az önkormányzati adatszolgáltatás figyelembevételével történik, ennek megfelelően az 1.4.1.2. „Intézményi gyermekétkeztetés üzemeltetési támogatása” alpont igénylésekor az önkormányzatok jelzik a feladat ellátása során felmerülő dologi kiadásaikat, illetve a térítési díjakból származó bevételeiket. Annak ellenére, hogy a speciális étrend biztosítására a költségvetési törvény nem biztosít külön jogcímként állami támogatást, az önkormányzatok módjában áll az említett adatközlés során az ezzel összefüggő többletkiadásokat jelezni. A speciális étrend biztosítása tehát a központi költségvetési támogatás terhére megvalósítható, az étkeztetést biztosító szerv számára nem jelent többletterhet.

Az államtitkár válaszában kitért arra, hogy a Pénzügyminisztérium jelzése szerint az önkormányzatoknál évek óta felmérik, hogy van-e diétás étkező, illetve azt, hogy milyen formában gondoskodnak a diétás étkeztetésről. A felmérésben rákérdeznek, hogy van-e olyan speciális étrend szerint étkező gyermek, akit az önkormányzat sem vásárolt szolgáltatás, sem saját konyhás feladatellátás útján nem étkeztet, és ennek indokolását is bekérik. Sáránd köztség a 2022. májusi felmérésben 5 speciálisan étkezőt jelentett, akinek saját konyhán biztosít étkeztést, ellátási problémát nem jelzett.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint hatóság (ideértve a közszolgáltatást végző szervet) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási pert – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Ajbt. 18. § (2) bekezdése a) pontja határozza meg a közszolgáltatást végző szerv fogalmát, amely szerint ennek minősül – függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik – az állami vagy önkormányzati feladatot ellátó, illetve e feladat ellátásában közreműködő szerv.

A Gyvt. 21/A. § (3) bekezdése értelmében a települési önkormányzat biztosítja a gyermekétkeztetést az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, illetve a

közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben.

Az ombudsmani gyakorlat egyértelműen közszolgáltatást végző szervnek tekinti a köznevelési intézményeket, valamint a gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett települési önkormányzatokat, amelyekre az ombudsman vizsgálati jogosultsága kiterjed.

A panaszos a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette azzal, hogy az ombudsmani vizsgálat kezdeményezését megelőzően panaszával a települési önkormányzathoz fordult.

A fentiek alapján az egyedi ügyre vonatkozóan az ombudsman vizsgálati jogosultsága – az Ajbt. hatásköri szabályai alapján – egyértelműen fennáll.

II. Az érintett alapvető jogok tekintetében

Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmanintézmény megalakulása óta az ombudsman következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket.

A jelentés megállapításaival összefüggésben ismételten hivatkozom arra, hogy az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseinek szövege Alaptörvény Negyedik Módosításának hatályba lépését követően továbbra is nagyrészt megegyezik az Alkotmányban foglaltakkal, az alkotmányos követelmények és alapjogok tekintetében jellemzően nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amely ellentétesek volnának a korábbi alkotmányunk szövegével. Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy *„az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”*. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény Negyedik Módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi érvelést mondta ki azt, hogy *„az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”*

Ha összevetjük Alaptörvénynek a jelentésben érintett egyes cikkeit a korábbi Alkotmány azonos tárgykörű rendelkezéseiben foglaltakkal, akkor azokban nem hoz olyan érdemi változást az Alaptörvény szövege, mely a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat elvetését, tartalmi átértékelését alátámasztaná. Így pedig az elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírósági döntés megszületéséig – irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által mind az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, mind pedig az azt követően meghozott határozatai indoklásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint *Magyarország független, demokratikus*

jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybírósági gyakorlat továbbra is relevánsnak tekintendő. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek*, működésüket tekintve *kiszámíthatóak és előreláthatóak* legyenek a norma címzettjei számára. Az irányadó alkotmánybírósági tézis szerint a jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a *jog által megállapított működési rendben*, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott *korlátok között* fejtik ki tevékenységüket.

2. *A gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát az Alaptörvény XVI. cikkének (1) bekezdése deklarálja.*

A gyermeket szűk kivételtől eltérően minden olyan alapjog megillet, mint bármely más embert, de ahhoz, hogy a jogok teljességével – az életkorával szorosan összefüggő belátási képességéből adódó korlátok mellett – képes legyen élni, biztosítani kell számára az életkorának megfelelő minden feltételt a felnőtté váláshoz. Erre tekintettel kifejezetten a gyermekek jogaként rögzíti a törvény a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra való jogot. E védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkivel szemben igényt tarthat. Ennek megfelelően a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga az állam kötelességét alapozza meg a gyermek személyiségfejlődése intézményes védelmére. A gyermek, mint az alapjogok alanya oldalán az életkorból adódó hátrányokat az állam oldaláról *az az intézményvédelmi kötelezettség egyenlíti* ki, hogy az államnak aktívan kell cselekednie a gyermekek alapvető jogainak előmozdítása, érvényesülése és védelme érdekében.

Az Alkotmánybíróság a 3142/2013. (VII. 16.) AB határozatában (Indokolás [26]-[27]) – a korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot hivatkozva és megerősítve – rámutatott az Alaptörvény XVI. cikk tartalmával összefüggésben, hogy az alkotmányos intézményvédelem, az ifjúság létbiztonságának a biztosítása, érdekeinek a védelme, a gyermekek testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséről való gondoskodás a legkülönbözőbb állami kötelezettség-teljesítésekben nyilvánul meg. Az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a gyermekek jogainak védelme a gyermek oldaláról közelítve deklarálja a védelemhez és gondoskodáshoz való jogot, amely jog egyben kötelezettséget keletkeztet a család, a társadalom és az állam oldalán. A kötelezettség alanyainak ezzel kapcsolatos konkrét magatartását, feladatait, a velük szemben megfogalmazott elvárásokat számos törvény és a hozzájuk kapcsolódó végrehajtási szabály-együttes tartalmazza. Az állam oldalán a gyermeki jogok érvényesítése *jogi aktivizmust* kíván meg, vagyis a jogrendszer alakítása során tekintettel kell lenni a különböző jogágak normatív és intézményes összefüggéseire. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alaptörvény XVI. cikkében szereplő jog lényegi tartalma elsősorban állami és (szűkebb körben) társadalmi kötelezettségek teljesítésében ragadható meg. Ez a kötelezettség pedig az állam számára azt írja elő, hogy – valamennyi jogággal összefüggésben – az egyes jogintézmények szabályozása során tartsa szem előtt a gyermekek érdekeit, e tevékenységén keresztül segítse elő a megfelelő fejlődésüket, az ehhez szükséges alapvető feltételeket biztosítsa.

A Gyermekjogi Egyezményt az ENSZ Közgyűlése 1989. november 20-án egyhangúan fogadta el és 1990. szeptember 2-án lépett hatályba, a következő évtizedben az ENSZ tagállamok – három ország kivételével – ratifikálták. Így az Egyezmény a legszélesebb körben elismert nemzetközi emberi jogi szerződéssé vált. Magyarország, mint az Egyezményt ratifikáló országok egyike, nemzetközi kötelezettséget vállalt, hogy érvényesíti a gyermekek

alapvető jogait és gyakorlatban alkalmazza az Egyezmény előírásait. Az Egyezmény 3. cikke rögzíti az egyik legáltalánosabb alapelvet, a gyermekek minden felett álló érdekének figyelembe vételét. Ez az elv egyaránt vonatkozik a jogalkalmazókra és a törvényhozó szervekre, hogy a gyermekeket érintő döntéseikben elsősorban ezt az elvet tartsák szem előtt. Az Egyezmény 4. cikke szerint a részes államok meghoznak minden olyan törvényhozási, közigazgatási vagy egyéb intézkedést, amelyek az Egyezményben elismert jogok érvényesüléséhez szükségesek. A részes államok az Egyezmény 24. cikkében elismerték a gyermeknek a lehető legjobb egészségi állapothoz való jogát, valamint, hogy orvosi ellátásban és gyógyító-nevelésben részesülhessen, és erőfeszítéseket tesznek annak biztosítására, hogy egyetlen gyermek se legyen megfosztva az ezeknek a szolgáltatásoknak az igénybevételére irányuló jogától. A fenti jog teljes körű megvalósításának biztosítására, a részes államok vállalták, hogy alkalmas intézkedéseket tesznek különösen arra, hogy küzdjenek a betegség és az alultápláltság ellen, valamint tájékoztassák a társadalom valamennyi csoportját és különösen a szülőket és a gyermekeket a gyermek egészségére és táplálására.

3. Az Alaptörvény XV. Cikk (4) bekezdése szerint Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. A következő bekezdésben rögzíti, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. Az Alaptörvény tehát a gyermekeket gondoskodásra szoruló és külön védelmet igénylő csoportként emeli ki. A Kommentár hangsúlyozza továbbá, hogy a megkülönböztetés általános tilalma alóli kivételt jelent az Alaptörvény azon rendelkezése, amely alapján Magyarország az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedéseket is tesz. E rendelkezés értelmében az egyenlőség tartalmi megvalósulását szolgáló, az esélyegyenlőtlenség felszámolása érdekében tett pozitív megkülönböztetés megengedett. Az esélyegyenlőség elősegítése az állam részéről egy jogi lehetőséget biztosít. Ugyanakkor valamely tulajdonságuk (pl. életkor, betegség, testi fogyatékoság) miatti sajátos, kiszolgáltatottabb helyzetük miatt objektíve hátrányba kerülő személyek csoportjainál az állami beavatkozás *nem fakultatív feladat*. Az állam itt köteles hatékony lépéseket tenni az eredendően és súlyosan egyenlőtlen helyzet felszámolására. Az alkotmánybíróági gyakorlat szerint az állam szabadságot élvez abban, hogy milyen módon, milyen jogi, normatív és anyagi eszközökkel teljesíti az esélyegyenlőség előmozdítására vonatkozó alkotmányos kötelezettségét, mint államcél: figyelembe kell venni és mérlegelni lehet az eszközök megválasztásában az állam teherbíró képességét. Nem vitatható ugyanakkor, hogy az esélyegyenlőség megvalósításának – az Alaptörvény által is nyomatékosítva – a legmesszebbmenőkig eleget kell tenni a gyermekek, különösen a beteg gyermekek esetében.

III. Az ügy érdeme tekintetében

A vizsgálatom során áttekintettem az ügyre vonatkozó jogi szabályozást. Nktv. 7. § (1) bekezdés a) pontja szerint köznevelési intézménynek tekintendő az óvoda. Az Nktv. 46. § (3) bekezdés b) és g) pontja szerint a gyermeknek, a tanulónak joga, a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki. Továbbá az állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön. A Möt. 13. § (1) bekezdése a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja – egyebek mellett – az óvodai ellátást.

A gyermekek közétkeztetésére vonatkozó alapvető rendelkezéseket Gyvt. tartalmazza. A Gyvt. 21/A. § (1) bekezdés a)-b) pontjai szerint, ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben a

bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést, a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést kell biztosítani. A Gyvt. 21/A. § (3) bekezdése részletezi, hogy kinek a feladata az intézményi gyermekétkeztetés biztosítása. Ennek értelmében *a települési önkormányzat biztosítja a gyermekétkeztetést az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében, óvodában, illetve a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben.*

Mindezen túl az Eütv. 50. § (3) bekezdése kötelezettséggként fogalmazza meg, hogy a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, a szociális, valamint a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az EMMI rendelet 2. § (1) bekezdés 2. pontjának fogalom-meghatározása szerint a diétás étrend olyan ételekből összeállított étrend, amely különleges összetételére vagy az előállítása során alkalmazott egyedi eljárásra tekintettel olyan fogyasztók speciális táplálkozási igényeit elégíti ki, akik számára sajátos egészségi állapotuk bizonyos anyagok ellenőrzött mértékben történő fogyasztását teszi indokolttá. Az EMMI rendelet 15. § (1)-(2) bekezdése külön rendelkezik a diétás étkeztetésről, a szakorvos által igazolt diétás étrend biztosításának kötelezettségéről, amely szerint a nevelési-oktatási intézményben minden, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára az állapotának megfelelő diétás étrendet kell biztosítani.¹ Egyben meghatározza az étkeztetés biztosításának módját is. Ennek értelmében, ha az intézmény főzőkonyháján vagy az intézményt ellátó közétkeztetőnél nem biztosítottak a diétás ételek előállításához szükséges személyi, tárgyi, műszaki feltételek, a diétás étrendet az intézmény úgy is biztosíthatja, hogy az intézmény azt más – ilyen feltételekkel rendelkező – közétkeztetőtől rendeli meg.

A polgármester válasza szerint a településen a közétkeztetési feladatokat ellátó vállalkozó a vállalkozói szerződés keretében vállalta, hogy igény esetén diétás étkezést is biztosít, valamint az államtitkár válaszából az derül ki, hogy Sáránd község a diétás étkeztetés vonatkozásában ellátási problémát nem jelzett a minisztérium felé. Ugyanakkor a polgármester tájékoztatása szerint csak a diétás ebéd elkészítését tudták vállalni az intézmény főzőkonyháján, a további étkezéseket a szülők oldják meg a településen. Álláspontja szerint erre az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdése is lehetőséget ad.

Az EMMI rendelet a 2021. szeptember 9-től hatályos módosítással egészült ki a polgármester által hivatkozott rendelkezéssel, amelynek értelmében, ha a közétkeztetés keretében nem biztosítható a gyermek és a tanuló diétás étkezése, – a szülő, más törvényes képviselő írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek és a tanuló által az intézménybe bevitt, vagy a szülő, más törvényes képviselő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ennek érdekében a nevelési-oktatási intézmény vezetője köteles biztosítani a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

A vizsgálatom során megállapítható volt, hogy a jogalkotói szándék a fenti rendelkezés beiktatásával nem arra irányult, hogy ezzel mentesítse a feladat ellátására kötelezett

¹ EMMI rendelet 15. § (1a) bekezdés: Táplálékallergia és -intolerancia esetén az (1) bekezdésben foglaltakat kizárólag a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és a 925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. Mellékletében felsorolt allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek vonatkozásában kell alkalmazni.

önkormányzatot a diétás közétkeztetés biztosítására vonatkozó jogszabályi kötelezettségének teljesítése alól. A jogszabályi előírások alapján továbbra is biztosítania kell a kötelezett önkormányzatnak a diétás étkeztetést az arra szakorvosi igazolás alapján jogosultaknak, amely nem csak az ebédre, hanem a további étkezésekre is kiterjed. Az EMMI rendelet módosítása csupán lehetőséget ad a szülők számára – nyilatkozatuk alapján – a diétás étel intézménybe történő bevitelére, hogy ne utasíthassák el az intézmények az ilyen irányú szülői igényt, amennyiben a közétkeztetési szolgáltatást nem kívánják igénybe venni. Ugyanakkor továbbra is – figyelemmel az EMMI rendelet 15. § (1) bekezdésére – egyértelműen az érintett intézmény/fenntartó köteleossége elsősorban a diétás étkeztetés biztosítása, nem utasítható el az erre vonatkozó igény, illetve e kötelezettség teljesítése nem hárítható át a szülőkre.

Az alapvető jogok biztosa több alkalommal vizsgálta a speciális étkezési igényű gyermekek közétkeztetési helyzetét, és jelentéseiben² megállapította, hogy a gyermek egészségügyi állapotának megfelelő étkeztetés megszervezése – amennyiben azt a szülő igényli – az óvoda, iskola feladata, a közétkeztetés biztosítására pedig az érintett települési önkormányzat kötelezett. A megfelelő megoldást tehát – az érintett gyermek számára a speciális étkezést nyújtó közétkeztetési cégtől a teljes körű (napi háromszori) étkezés megrendelésével – a köznevelési intézmény bevonásával a feladatellátására kötelezettnek kell megtalálnia. A korábbi jelentésekben kifejtett ombudsmani álláspontot továbbra is fenntartom, tekintve, hogy e feladat teljesítése nem múlhat az intézmények helyzetén, belátásán, és nem hárítható át a feladat és az ezzel járó többletköltség a szülőkre.

A feladat áthárítása a szülőkre, így az ezzel járó többletköltség viselésének kérdése különösen érzékenyen merül fel olyan esetben, amikor a gyermek egyébként ingyenes vagy kedvezményes közétkeztetésre jogosult.

A Gyvt. szabályozza azokat az eseteket, amikor a gyermek, tanuló ingyenesen vagy kedvezményesen jogosult közétkeztetésre. A bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése a) pontja értelmében ingyenesen jár a gyermekétkeztetés, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy nevelésbe vették.³

Tartósan betegnek tekintendő, aki az ESzCsM rendelet értelmében magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségben szenved.⁴ A magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségek között szerepelnek a jogszabályban egyes ételallergiás betegségek.⁵

Miután a fenti jogszabályi rendelkezések alapján az ételallergiában szenvedő óvodás gyermek – tartós betegsége okán – jogosult lehet az ingyenes étkeztetésre, illetve lehetséges olyan eset, amikor a család jövedelmi, vagyoni viszonyai miatt illeti meg az óvodás gyermeket az ingyenes közétkeztetés, ezért ebben a helyzetben különösen elfogadhatatlan egy gyermek diétás étkeztetésének megoldatlansága az érintett intézmény részéről.

Az egyedi ügyben az Önkormányzat az EMMI rendelet módosító rendelkezésére, valamint arra hivatkozva, hogy a szülői döntés alapján az ebéden kívüli étkezéseket maguk a szülők oldják meg, az intézmény nem biztosítja a panaszos gyermekeinek, valamint a többi

² Lásd AJB-1147/2012., AJB-2365/2012, AJB-1018/2016., AJB-3378/2017. számú jelentések

³ A Gyvt. 21/B. § (1)-(2) bekezdése szabályozza azokat a további eseteket, amikor a nappali rendszerű iskolai oktatásban (1-8. évfolyamon és 8. évfolyamon felüli évfolyamon) részt vevő tanulók számára jár ingyenes intézményi gyermekétkeztetés, valamint amikor az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani.

⁴ lásd: Gyvt. 5. § p) pont

⁵ lásd: ESzCsM rendelet 1. számú melléklet II. rész 7. pont

érintett gyermeknek a teljes diétás közétkeztetést az Óvodában. A polgármester válaszából nem derült ki, hogy milyen intézkedéseket tett az Önkormányzat annak érdekében, hogy a teljes diétás közétkeztetés elérhető legyen az intézményben, csak arra tért ki, hogy egy megbeszélésen a szülőket arról tájékoztatták, hogy az ebéd elkészítését tudják megoldani helyben, ezért a szülők azt választották, hogy ők hozzák be az ételt a többi étkezésre az érintett gyermekeknek. A panaszos szülő ugyanakkor több alkalommal kérte az Önkormányzattól, hogy biztosítsa a gyermekei teljes diétás étkeztetését, amely a fentebb ismertetett előírások szerint jogszabályi kötelezettsége is az Önkormányzatnak.

Mindezek alapján megállapítom, hogy az Önkormányzat azzal, hogy – jogszabályban előírt kötelezettsége ellenére – nem biztosítja valamennyi köznevelésben résztvevő gyermek számára az egészséges fejlődéshez szükséges teljes diétás közétkeztetést, amivel egyben a gyermek egészségét is közvetlen veszélynek teszi ki, sérti a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét, az esélyegyenlőség előmozdításának követelményét, valamint a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggésben visszásságot okoz.

Mindezek mellett fontosnak tartom kiemelni azt is, hogy az államtitkár válaszában jelezte, hogy az EMMI rendelet módosításával kapcsolatban felmerült az az aggály, hogy az intézmények, intézményfenntartók kevesebb energiát fordítanak majd a diétás étkeztetés biztosításra, és inkább áthárítják a feladat teljesítését a családokra, illetve nyomást gyakorolnak ezzel kapcsolatban a szülőkre. Az államtitkár válasza szerint emiatt a kormányhivatalok kiemelten ellenőrizték 2022-ben a szakorvosi igazolással igényelt diétás étkeztetés biztosítását, a diétás ételkészítés feltételeinek megvalósulását. Az ellenőrzések összesített eredményei alapján a szaktárca a későbbiekben rendelkezik majd pontos adatokkal a jogszabály végrehajtása tekintetében.

Az államtitkári válaszban kifejtett aggályokat igazolva az egyedi ügyben tapasztaltak is azt mutatják, hogy a feladatellátásra kötelezett Önkormányzat a diétás étkeztetés biztosítása érdekében a további lehetőségek keresése helyett az érintett szülőktől várta a gyermekek teljes diétás étkeztetésének megoldását, hivatkozva az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdésére.

Mindezek alapján problémaként merülhet fel a nem egységes jogalkalmazási gyakorlat az EMMI rendelet hivatkozott bekezdésének vonatkozásában, mivel az ország más településein, más fenntartóknál is előfordulhat hasonló helyzet, amikor a feladatellátásra kötelezett önkormányzat az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdésének figyelembe vételével – a jogalkotói szándékkal ellentétesen – nem biztosítja az érintett gyermekek részére a megfelelő diétás közétkeztetést, illetve áthárítja az ezzel kapcsolatos feladatot a szülőkre.

Fentieket figyelembe véve ezért *megállapítható, hogy a jelen ügy tárgyát képező esethez hasonló eltérő jogértelmezés eleve alkalmas arra, hogy a jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot idézzen elő.*

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása és jövőbeni megelőzése érdekében

- 1) az Ajbt. 32. §-a alapján felkérem Sáránd Község Önkormányzatát, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az általa fenntartott nevelési-oktatási intézményben biztosított legyen valamennyi speciális étkezési igényű gyermek számára a jogszabályban előírt, megfelelő minőségű és mennyiségű teljes diétás közétkeztetés.

- 2) az Ajbt. 31. §-a alapján javaslom a belügyminiszternek, hogy
- a) a fenntartó önkormányzatok tájékoztatásával gondoskodjon az EMMI rendelet 15. § (2a) bekezdésének végrehajtása során a jogalkotói szándék megfelelő érvényesüléséről, valamint
 - b) a speciális étkezési igényű gyermekek közétkeztetésére vonatkozó jogszabályi előírásokban a feladat ellátására vonatkozó egyértelmű kötelezettség érdekében – a 2022. évben folytatott kormányhivatali ellenőrzések ismeretében – tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Budapest, 2023. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos